

Інформаційне забезпечення обліку витрат за операційними центрами їх локалізації

Топоркова О.А., Національна металургійна академія України, Дніпропетровськ

Сучасні умови господарювання вимагають від підприємств-виробників створення такої системи управлінського обліку, яка б відповідала основним завданням функціонування в умовах ринкового оточення. Основним моментом при цьому є відповідне інформаційне забезпечення обліку витрат.

Треба звернути особливу увагу на залежність інформаційного забезпечення підприємства від підходів, що застосовуються для вимірювання та групування витрат, а також від методів бухгалтерської оцінки господарських процесів та активів при їх визнанні.

Виходячи з сучасних підходів до інформаційного забезпечення управління витратами діяльності та виробництва зокрема, у літературі виділена наступна система взаємопов'язаних чинників, які впливають на її формування: класифікація витрат операційної діяльності; методи та способи калькулювання собівартості продукції, робіт та послуг, які враховують технологічні особливості функціонування підприємств; організаційна побудова системи управління підприємством, методи управління, ранжирування за рівнями.

Система управління витратами та її інформаційне забезпечення є складовим елементом, підсистемою системи управління підприємством та має тісні прямі і зворотні зв'язки з іншими підсистемами.

Процес виготовлення трубною продукції складається з певної послідовності технологічних операцій, собівартість яких можна калькулювати як окремо, так і за відповідними блоками (якщо декілька операцій виконуються на одному і тому ж обладнанні або працівниками однієї і тієї ж професії).

Система управління витратами трубного підприємства, на думку автора, має бути заснована на використанні аналітичної управлінської інформації, сформованої у наступній послідовності:

1. Облік усіх витрат підприємства або структурного підрозділу за відповідними елементами.

2. Виділення в межах кожного елемента прямих витрат (які можна віднести на відповідний блок операцій або одразу на певну операцію): витрат допоміжних матеріалів; витрат на оплату праці (у відповідності з класифікатором професій для виконання певної операції); амортизаційних відрахувань (залежно від використання обладнання для виконання певної операції); інших витрат (змінне устаткування, витрати на утримання й експлуатацію обладнання для виконання певної операції).

3. Локалізація прямих витрат за місцями їх виникнення (блок операцій або певна операція).

4. Розподіл непрямих витрат між операціями пропорційно до суми прямих витрат.

За кожним центром локалізації витрат трубного підприємства (для якого існує власна інформація) доцільно закріпити відповідального. Тобто, посадова

особа повинна отримувати усю інформацію, що пов'язана з технологічними операціями підприємства для ухвалення рішень щодо них. Таким чином, базуючись на певному зв'язку між операціями та посадовими особами, визначається необхідна для реалізації процесу інформація, яка має бути своєчасно надана особі, що ухвалює рішення. У подальшому доцільно узгоджувати отримані результати з безпосередніми користувачами інформації та особами, що її створюють.

Таким чином впровадження комплексної системи обліку витрат за операційними центрами їх локалізації дозволить керівництву отримувати необхідну інформацію для ухвалення управлінських рішень як на рівні підприємства в цілому, так і на рівні окремих підрозділів, технологічних ланок, виробничих ліній та певних операцій.